

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а на основу чл. 34. закона о пословном реду у Државном Савету одобрено је решење Државног Савета од 7. јуна 1913. год. Бр. 1509, донето на основу чл. 114. тач. 9. Устава, које гласи:

„Да се Д-р Фердинанд Грамберг, индустријалац из Београда, родом из Панчева, и поданик угарски, по својој молби прими у српско поданство изузетно од § 44. грађанског закона, пошто је поднео уредан отпуст из својег досадашњег поданства“.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 21. јуна 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а на основу чл. 34. зак. о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 26. августа 1911 год. Бр. 8204, донето на основу чл. 144. тач. 9. Устава, које гласи:

„Да се Марија Лебл, удова из Београда, родом из Врбаса у Бачкој, и поданица угарска, по својој молби прими у српско поданство, изузетно од § 44. грађанског закона, заједно са својим пунолетним кћерима: Рапелом и Регином и малолетном децом: Сидонијом, Каролином и Леополдом, пошто је поднела уредан

отпуст из својег досадашњег поданства“.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 21. јуна 1913. год. у Београду.

Живота Степановић, полициски писар прве класе среза косаничког, и *Војислав Марковић*, полициски писар треће класе среза колубарског округа ваљевског, погинули су у рату српско-турском.

Борђе С. Анастасијевић, полициски писар друге класе среза поречког, погинуо је у борби са Бугарима 22. јуна 1913. године.

Д-р Борђе Миловановић, полициски писар прве класе среза колубарског, умро је 28. јуна 1913. године на војној дужности у Велесу.

Младен Ивановић, полициски писар друге класе среза зајечарског, умро је 31. маја 1913 године у Зајчару.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(НАСТАВАК)

По другом мишљењу треба овде применити опште прописе о наслеђивању у

инокосним кућама. §. 528. Грађ. Зак. решава само питање о сукобу између сродства у задрузи и сродства изван задруге, и решава га у корист оног првог или, боље, против овог другог: сродник изван задруге не може ни у ком случају интестатски наследити сродника у задрузи. Али §. 528. даље од тога не иде: на име, искључивши сродство изван задруге, он није тиме хтео рећи да ће умрлога у задрузи наследити задруга а не онај који му је у задрузи најпречи сродник. Тим питањем §. 528. се уопште не бави, другим речима, он оставља §-у 527. да он одреди коме ће дефинитивно, пошто је једном сродство ванзадружно искључено, припасти оно што је умрли задругар оставио, а по том пропису примениће се правило о наслеђивању у инокосним кућама, кад год од тога законодавац није изречно одступио, што значи да ће овде *de cuius*-а наследити његов најближи сродник у задрузи.

Када се, на основу прописа §§-а 527. и 528. Грађ. Зак., долази до тако сигурног резултата, да ли се онда може онај пасус из решења од 7. фебруара 1847. год., којим је био објашњен §. 529. Грађ. Зак. („... но тај да остаје задрузи, као најпречем наследнику...“) узети као довољан аргуменат против тога резултата а у корист задруге? Ми мислимо да треба одговорити негативно: законодавац је ту под задругом мислио на оног задругара који је *de cuius*-у најближи сродник: реч „задруга“ која је ту употребљена јесте само начин на који се законодавац ту изразио.

У осталом, тим се изразом законодавац могао ту послужити и због тога што, заиста, нема никаквог практичног интереса, све дотле док задруга траје и док задругари живе сложено и исправно раде, то питање: да ли је оно што је умрли задругар оставио припало задрузи или његовом најближем сроднику у задрузи. Ми смо већ имали прилике казати да, за трајања задруге, не води се рачуна о томе колико ко од задругара има у задружној заједници: за то време, у погледу рада и уживања задружним добрима, поступа се онако исто као да би сви задругари

имали у тој заједници подједнаке делове или као да би задругари сачињавали један правни подмет (субјекат) различан од личности појединих задругара. Са те тачке гледишта, законодавац је сасвим могао рећи да умрлог задругара наслеђује задруга: резултат је, за трајања задруге, такав као да је збиља задруга наследник. Дакле, дотле док задруга постоји, ово питање њу не интересира, а када би је могло интересирати, у случају деобе, она више не постоји.

Што још, и нарочито, говори у прилог истог мишљења, то је ово: по нашем Грађанском Законику може се наследити или законски (интестатски) или тестаментално односно уговором на случај смрти. У првом случају, апстрахујући државу (§ 530. Грађ. Зак.),¹⁾ наслеђивању је основ сродство, и то онај који је сродник најближи наслеђује: даљи сродник не наслеђује онако исто као и несродник. Другог начина наслеђивања нема. Према овоме, не би се могло бранити наслеђивање умрлога задругара од стране задруге, јер то не би било ни наслеђивање тестаментално (уговорно), пошто претпостављамо да тестамент (уговора на случај смрти) у корист целе задруге нема, ни законско, јер ово наслеђивање значи, као што мало час вијесмо, наслеђивање од стране најближега сродника, што овде не бисмо имали, или бар не бисмо потпуно имали, пошто би наследници *de cuius*-а умрлога у задрузи били не само његови најближи него и даљи сродници и у опште сви сродници у задрузи. То би био неки трећи начин наслеђивања који у нашем наследном систему не постоји и кога зато не смемо ни овде, код задруге, уводити.

У овом смислу, изјашњава се, ма да посредно — приликом објашњења §. 528. *in fine* Грађ. Законика — и Г. А. Ђорђевић (*Наследно Право*, стр. 129.), а и ми налазимо да је ово мишљење тачније од онога првога. То је и мишљење Гн-а Михаила Јовановића, председника Касаационога Суда. Г. Јовановић је то мишљење изнео поводом једног другог питања, у своме чланку: *Наслеђивање у задрузи* (*Архив*, св. од 25. Августа 1906. год., стр. 59.), бар ми тако схватамо ова два става у том чланку његовом, прво став: „Како пак сваки појединац може хтети и желети да га наследи онај који му је најмилији, то закон с основном узима и претпоставља, да је сваком умрломе у опште најмилији био његов најближи сродник, ако нема каквих нарочитих узрока и које закон опет предвиђа и који казују друго као што задруга казује, да је умрломе задругару најмилији већ по томе био онај најближи сродник који је са њим у једној кући живео, заједнички све радило и текао, све радости делио и терете подносио, па ма изван задруге имао и кога још ближег сродника“ и, затим, став: „Било или не било задруге и даље, наследник је

онај, који је умрломе био најмилији, а за таког се претпоставља¹⁾ онај, који је умрломе био задругар, и, као такав, најближи сродник, не дакле онај с којим умрли, и ако му је ближи сродник, није хтео бити задругар“.

Да ли, овде, има сталне судске јуриспруденције и каква је она, није нам познато, бар ми, у до сада објављеним збиркама одлука судских, нисмо могли наћи сигурних података било за прво било за друго мишљење. А што се тиче изабраних судова, они се, у колико нам је то познато, придржавају овога последњег мишљења.

Ми смо до сада, за примену §-а 528., претпостављали крвно сродство. Али *quid* ако је сродство у задрузи грађанско (цивилно)?

На то питање даје нам одговор други став §. 528. који се овако изражава: „И само усвојење достоверним начином и са општим сагласијем задруге учињено, искључава и само сродство по крви изван задруге“. Ово је један од оних прописа нашега Грађанскога Законика — а такви прописи нису, што је познато, малобројни — који, својим лаконизмом и тамноћом, задају велике тешкоће и судијама и коментаристима. На шта се циља у њему?

Г. А. Ђорђевић вели, у своме *Наследном Праву*, штампаном у *Браничу* (год. 1904., св. за Април, стр. 202. и 203.), да законодавац хоће да каже ту ово: да усвојени син, који живи са својим грађанским оцем, поочимом, пречи је у наслеђу свога поочима, ако је овај умро у задрузи, од крвнога сина *de cuius*-овог који је био оделит. Ми то не мислимо. Најпре, када је једном поставио правило: да је сродство у задрузи прече од сродства изван задруге, ма оно било и даље, и када је усвињеник, бар онај из §-а 137. Грађ. Зак., раван крвном сину (§§. 136. и 138. Грађ. Зак.), онда какве је потребе имао законодавац да то правило специјално примењује на случај када *de cuius* остави грађанског сина у задрузи а крвног изван задруге, ако се већ узме да се то правило примењује и на мушку децу умрлих задругара? Ми бисмо, сасвим природно, на основу самога првога става §-а 528. Грађ. Зак., искључили из наслеђа, у реченом случају оделитог крвног сина.

Али, из ранијих објашњења, у којима смо утврдили да се §. 528. не односи на мушку децу *de cuius*-а, баш и да су ови његови задругари, цитирани пасус из истога §-а, који се односи на усвојење, не може се тицати случаја који наводи Г. Ђорђевић: када ни крвни син, *de cuius*-ов задругар не може да искључи оделитог крвног сина, не може овога, наравно, искључити ни усвојени син, који је задругар *de cuius*-а.

Живојин М. Перић.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

од

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

2° Или у одсецању удова мртвацу или у опште у нагрђивању истог.

Ископавање мртваца из гроба је кривично дело повреде ствари из § 290 к. з., а одсецање мртвачких удова или у опште нагрђивање неукопаног мртваца је кривично дело повреде ствари из § 289 к. з. Према томе овај иступ није нарочита врста повреде ствари, те и разлог за блажију инкриминацију истог не лежи у његовој суштини (в. доле б).

б) *Кривац*.

Да би постојао кривац из § 365 т. з к. з., потребно је, да је извршилац делао из сујеверја.¹⁾ У § 365 т. з к. з. реч је према томе о једној нарочитој, блажијој (иступној) врсти кривца код повреде ствари.

По себи се разуме, да *умишљаја* мора бити, пошто се захтева, да је дело извршено из сујеверја.

4. *Врачаре и картаре, које сујеверство распростиру, као и они, који места, где се новци ископати могу, назначују.*²⁾

а) *Радња* се састоји дакле:

1° У *врачању* или *метању карти* *по занату*.

(1) *Врачање* и *гледање у карте* се заснивају на сујеверју и зато су инкриминисани.

(2) Из самог начина изражавања („врачаре и картаре“) излази, да је овај иступ кривично дело *по занату*, т. ј. потребно је, да извршилац врача или гледа у карте у следству одлуке, да то чини *ради прибављања средстава за живот*.

(3) По себи се разуме, да се изрази „врачаре и картаре“ морају протумачити тако, да је без значаја, да ли је извршилац женска или мушкарац.

2° Или у *назначивању места, где се новци ископати могу*. Ова се радња заснива на сујеверју, а сем тога њоме се људи одвраћају од својих обичних послова, и зато је инкриминисана.²⁾

б) *Кривац*. — Виност није потребна.

5. *Ко би ма у чему гробове и надгробне споменике кварео, или нечистоту на чијем гробу оставио.*²⁾

а) *Радња* се састоји дакле:

1° У *кварењу гробова* и *надгробних споменика*, т. ј. у *повреди истих*.

¹⁾ Овде је, вели *Ценић* (876), предвиђен случај, кад би се мртац из сујеверија ископавао; и, пр., неког држе за вампира, па га ископају или га глагољем коцем прободу, или ако се млого киша на које место изливати почне или које место град потуче, а зна се, да је какво копице у том месту сахрањено, оду, те копице ископају, јер држе, да се Бог због закопаног копицета разгневио, те кишу или град напустио и т. д. Одсецање предњих удова обично бива, пре него се мртац сахрани, и то се по правили догађа код копицата, од којих обично прет одсеку у том сујеверију, као да она пушка не бије, који има прет од копицета.²⁾

²⁾ Уп. *Ценић* 877.

¹⁾ В. још и Решење од 21. Октобра 1850. год., зб. V., стр. 292., код §-а 408. Грађ. Зак., о наслеђивању заоставштине прѣворских породица, када оне сасвим изумру, «неоставивши после себе никог свог, па дакле не само ни кћер, него ни удовицу...».

¹⁾ Курсиви су наши.

(1) Гроб је место, где су каква људска лешина или њени остаци смештени на почивање, али тако да се то може споља познати. Део гроба сачињавају и надгробни споменици, т. ј. знаци успомене подигнути за спомен или у част упокојеног, те су излишно засебно поменути. В. о појму гроба ближе *Живановић Посебни Део II § 57 II 2 г.*

(2) Повреда гроба је предвиђена § 290 к. з. као нарочита врста преступне повреде ствари. Критеријум за разликовање између повреде из § 290 к. з. и повреде из § 365 т. 5 лежи у величини штете, тако да повреде *веће* од сто пореских гроша спадају под § 290, а остале под § 365 к. з.¹⁾ Но с обзиром на то, што под појам гроба спада и лешина, дакле ствар без вредности, као и с обзиром на наслов главе, где се налази § 365 к. з., има се узети, да разлика лежи и у томе, што је повреда гроба и надгробног споменика инкриминисана у § 290 к. з. као кривично дело повреде ствари, а у § 365 т. 5 као повреда *осећања пијетета према умрлима*. Према томе кад би ко повредио лешину, постојао би идеални стицај између § 290 и § 365 т. 5 к. з.

2° Или у остављању *нечистоће на чијем гробу*.

(1) Овај иступ је кривично дело повреде осећања пијетета према умрлима.

(2) Нечистоћа је остављена „на“ нечијем гробу *нако онда*, кад је остављена на самом гробу, тако и онда, кад је остављена у његовој *непосредној близини* и у односу на њега, што је једно фактичко питање.

б) *Кривац*.

Виност није потребна не само код остављања нечистоће, већ и код повреде гроба, пошто је ова повреда инкриминисана не као повреда ствари, већ као повреда осећања пијетета. Према томе одговараће кривично по § 365 к. з. и онај, који би гробу чијем нанео штету *већу* од сто гроша *нехатно*, пошто се за појам кривца из § 290 захтева умишљај.

6. женске. које јавни блуд као занат *проводе*.²⁾

а) 1° *Радња* се састоји дакле у *јавном провођењу блуда од стране женске у виду заната*.

(1) Ово је дакле *колективно* кривично дело по занату. Оно постоји према томе онда, кад га женска врши у следству одлуке, да проводи блуд ради прибављања средстава за живот.

(2) Женска проводи блуд *јавно* онда, кад се *свакоме* *подаје*, без обзира дакле на то, дали она то чини по јавним локалима или у приватном стану.³⁾

(2) Према правилима о регулисању проституције ова радња је *протигивравна* само онда, кад се врши *без надзора санитарско-полицијске власти*.

б) *Кривац*. — По себи се разуме, да умишљаја мора бити.

в) В. 9 в.

7. *Подводници и подводачи* и у опште они, који траже и дају прилику, да се блуд *проводи*.“

а) *Радња* се састоји дакле у *подвођењу*, т. ј. у *гражењу* или *давању прилике*, да се *блуд* *проводи*. В. о *подвођењу Живановић Посебни Део III § 106. В. и горе III 7.*

б) *Кривац*. — Потребан је умишљај, пошто је преступно *подвођење* из § 207 к. з. једна нарочита врста иступног *подвођења* из § 365 т. 7.

в) В. 9 в.

8. Ко *женске јавно или приватно речма или иначе ради приволења на блуд* *салеће*, у колико то вид *насилија на себи не носи*.“

а) *Радња* се састоји дакле у *салетању женске управљеном на то, да се приволи на блуд са извршиоцем*. В. о овом иступу *Живановић Посебни Део III § 107 III.*

1° *Салетање* је свака радња, која се не појављује као принуда (§ 194 к. з.) или изнуда (§ 246 к. з.).

2° Ако се *салетање* појављује као изјава *омаловажавања*, постојаће идеални стицај између овог иступа и увреде, преступне или иступне.

б) *Кривац*. — Потребна је поред умишљаја и *намера, да се женска на блуд приволи*.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВЕНЧАНИ ПРСТЕН

од
Мориса Леблана

(НАСТАВАК)

Поноћ, дванајест часова изби, затим још пола, па један час. Ивона није ништа мислила, чекала је да се догађаји развијају. Она је замишљала свога сина и себе саму, као што се замишљају она бића, која су много патила, и која не пате више, и како јој се син са пуно љубави баца у њен загрљај. Ето та два бића, хтели су једно од другог раставити; имала је страшне осећаје, и у том делиријуму, плакала је, гушила се.

У тренутку подиже се. Брава шкљоцну.

— Ви. Ви...

Човек се приближи, по обичају, са шеширом у руци и тај млади човек, елегантан, кога је она познала, био је Хорес Велмон.

Ви! поновљала је.

А он одговори поздрављајући је: Молим вас да ми опростите, ваше је писмо стигло доцкан.

— Дали је могуће, да ли је могуће да сте то ви... како сте могли...

Изгледао је веома узбуђен.

— Зар вам нисам обећао да ћу доћи на ваш позив.

— Да... али.

— Добро, ево ме, рече он смејући се.

Пошто испита узице којима беше Ивона везана, а којих се ослободила, он затресе главом и настави своје испитивање:

— Зар се таква средства употребљавају, Графе Дорињи? Ја видим да вас је потпуно затворио. А, овај прозор. Каква несмотремост, да стоји отворен.

Он гурну оба крила. Ивона се ушлаши.

— Ако се чује!..

— Нема никог у кући. Ја сам је обишао. —

— Ипак.

— Ваш муж је изишао пре десет минута.

— А где је?

— Код његове мајке, грофице Дориње.

— А од куд знате ви?

— О! веома просто. Он је добио телефонско извешће, чији сам ја резултат чуо на углу оне улице и булевара. И као што сам предвидео, гроф изађе нагло, праћен слугом. Тада помоћу нарочитих кључа, ја уђем унутра.

Он је полако природно причао, онако исто као што је причао, по малим салонима анегдоте безначајне.

Али га Ивона упита, обузета узнемиреношћу изненадном:

— Али то није истина... Његова мати није болесна?.. У том случају мој ће се муж вратити.

— Заиста, гроф ће увидети да се игра с њиме, и после три четири часа...

— Ипак, — — ја нећу да ме он затече овде — — ја хоћу да идем мом сину. — —

— Један час.

— Један час! — — Али... Али ви не знате да ће га он сакрити? — учинити му неко зло можда? — —.

Грчевитим изразом и грозничавим гестовима, она се трудила да одврати Велмона. Али је он великом љубазношћу примора да седне, и нагнувши се к њој, у једном при-

1) Уп. *Ценив* 767 и 877.

2) В и правила о регулисању проституције од 1900 год. (Пол. Зб. 1349) т. 12 и 14, којима је допуњен § 365 т. 6 к. з.

3) Уп. *Ценив* 877.

стојном положају, рече јој тоном озбиљним:

— Слушајте ме, госпођо, и не губимо време јер је сваки минут скуп. Пре свега сетите се: ми смо се састали свега четири пута у шест година. На четвртом састанку, у салону ове куће, како сам вам ја говорио — како да се изразим? — како сам вам говорио са великом емонцијом, ви сте ми учинили да осетим да моје визите вама негодую. Од то доба ја вас нисам видео више. И ипак, у пркос свему, ваше поверење према мени беше толико, да сте сачували моју карту коју сам оставио у књизи, и да се после шест година мене, и никог другог не сетисте. Тога поверења ја вам захтевам још. Треба да ме слушате смело. Као што сам дошао к вама поред свију опасности, ја ћу вас спасти, па макар каква била ситуација.

Велмонова мирноћа, и његово пријатељско понашање, умири мало по мало младу жену.

Још слаба, она је осетила поново у лицу овога човека импресију сигурности.

— Не бојте се, настави он. Графица станује па крају шуме В. И претпостављајући да ваш муж нађе један аутомобил, ипак је немогуће да се врати пре три часа. Ја вам се закљичем да ћемо кроз три часа отпутовати, и да ћу вас одвести вашем сину. Али ја нећу отићи пре него што све дознам.

— Шта треба да чиним? рече она.

— Одговарајте ми и то веома отворено. Ми имамо још двадесет минута. То је доста. Још није доцкан.

— Питајте ме?

— Верујете ли ви да је гроф имао неки — план злочиначки? —

— Не. —

— Реч је о вашем сину. —

— Да.

— Он вам га је отео, није ли тако, јер хоће да се раздвоји и ожени једном другом женом, једном од ваших старих пријатељица, које сте ви изагнали из ваше куће. О, ја вас прекљичем, одговорте ми без устезања. То су ствари које су познате јавности, и ваша устезања, и ваши скрупули, треба да престану, јер је у питању ваш син. Дакле, ваш муж хоће да се жени.

— Да.

— Та жена нема новаца. С његове стране, ваш муж, који је посрнуо,

нема никакви други извор, сем помоћи од своје мајке грофице Дорињи, и дохотке од имања које наслеђује ваш син од два ујака. Злу намеру има ваш муж и мисли да ће се најлакше извести, ако њему дете буде поверено. Једино му је средство: развод. Ја се не варам?

— Не

— А то што га зауставља то је ваше одбијање

— Да, а и због тога што би се моја свекрва из својих религиозних осећаја противила разводу. Графица Дорињи попустила би само у случају ..

— У ком случају?

— Ако докаже да је мој положај недостојан.

Велмон слеже раменима.

— Дакле, он не може ништа ни вама ни сину. Са законског гледишта као и са гледишта његових сопствених интереса, он избегава најнечаснији приказ, оспорити врлину жене. А ипак ступа, у борбу.

— Шта сте хтели рећи?

— Хтео сам рећи, да значи да он има у рукама неко оружје.

— Какво оружје?

— Не знам Али оно постоји... и без њега он не би ни покушао да узме вашег сина.

Ивона је очајавала.

— То је страшно. Шта да радим, како да се помогнем

— Потражите, ... Сетите се... Видите у овом писаћем столу, који је развалио, можда је нашао какво писмо против вас.

— Ништа...

— А у речима при претњи, има ли нешто, из чега би извели да постоји? ..

— Ништа.

— Ипак, .. ипак, понови Велмон, има нека ствар.

И он настави:

— Има ли гроф интимног пријатеља коме се поверава?

— Не.

— Нико није долазио јуче да вас обиђе.

— Нико.

— Били сте сами кад вас је везао и затворио?

— У том тренутку, да.

— А после?

— После, његов слуга га је зауставио пред вратима и чула сам како говоре о златарском раднику,

— Само то.

— И о ствари која ће се десити

данас, у подне, пошто грофица Дорињи не може доћи раније.

Велмон је размишљао.

— Зар тај дијалог не даје помисао, која би осветлила план вашег мужа? ..

— Ја не видим.

— Где је ваш накит? ..

— Муж га је продао.

— Није вам ништа остало?

— Није.

— Па ни прстен.

— Ништа, рече она, пружајући руке, сем овај прстен.

— Да ли је то венчани прстен?

— Да.. мој прстен...

Она се заустави, збуњена. Велмон виде да је поцрвенила и чу где шапуће:

— То је немогуће. Али не... не, .. он незна.

Велмон је одмах упита, и Ивона ућута, непокретна бледа лица. На крају, проговори полако.

— То није мој вечани прстен. Једнога дана, пре много времена, око камина моје спаваће собе, изгубила сам венчани прстен и на супрот моме марљивом тражењу, нисам га могла наћи. Нико ме нисам ништа говорила, поручила сам други, и ево га на мојој руци.

— Прави прстен носи датум вашег венчања?

— Да .. 23. октобра?

— Овај нема датума?

— Нема.

Приметио је на њој устезање и узнемирење које је хтела да прикрије.

— Молим вас, узвикну, не крите ништа. Видите пут који смо прешли за ово неколико минута, са колико логике и хладнокрвности. Продужите, ја вас молим.

— Да ли сте сигурни да је то потребно.

Сигуран сам да и најмањи детаљ има важности и да смо већ скоро постигли циљ. Али треба и журити. Тренутак је и сувише озбиљан.

— Немам шта да кријем, рече она и подиже главу. То је доба најбедније и најопасније у моме животу. Била сам остављена сама себи, у свету, опкољена хвалом и ласкањем, као и све жене напуштене од својих мужева. Тада сам се сетила... Пре мога брака, један ме је човек волео, и та је наша веза постала немогућа; он је и умро. Ја сам урезала на прстену име тога човека и носила као успомену. Ту

није било љубави јер сам била жена другог. Али у дубини мога срца има једна успомена...

Све ово испричала је лако, без забуне и Велман није сумњао ни тренутак да је све истина. Како је он ћутао, она поста нервозна и упита:

— Ви мислите да мој муж...

Он је узе за руку и проговори, испитујући прстен:

— Загонетка је ту. Ваш муж, не знам како је дознао за промену. У подне његова ће мајка доћи. Пред сведоцима, примораће вас да скинете прстен, и с пристанком његове мајке тражиће развод, пошто има доказ који је тражио.

— Изгубљена сам, шапутала је изгубљена.

— На против, снасени сте. Дајте ми прстен... и после он ће наћи други који ћу вам донети у подне и који носи датум 25. октобар. Тако...

Нагло се заустави. Примети да млада жена од једном пребледи.

— Шта вам је? Ја вас молим.

Била је потпуно очајна.

— Изгубљена сам. Овај прстен не може се скинути. Пошто је тесан. Разумете ли? То није имало важности па на то нисам ни мислила. Али сад, доказ, оптужба. Ах! какво мучење. Гледајте, треба га скинути, он је зарастао у месо и ја не могу...

Вукла је снажно, из све снаге, готово да га откине. Али се месо надуло око прстена и није га могла покренути.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Суд општине влајковачке актом № 209. од 8. априла ове године упutio је питање овакве садржине:

По буџету општинском за 1904. годину била је предвиђена плата председнику општинском, и тај је буџет био одобрен од стране надлежних власти. Те године општина је остала дужна председнику плате сто динара, те општински одбор приликом састава буџета за 1905. годину унесе за толику суму кредит, да се председнику учини исплата остатка плате од прошле године. — Кад је буџет за 1905. годину послат Министру Финансија на одобрење, Министир Финансија је избрисао ту суму из буџета за 1905.

годину са напоменом, да се ова сума исплати буџетом за 1906. годину, мотивишући то преоптерећење општинског буџета. — Кад је општински одбор састављао буџет за 1906. годину, председник је се обратио општинском одбору, да му ту суму унесе у буџет расхода, али је општински одбор одбио председника, са разлога, што је буџет и за ту годину преоптерећен, и тако је та сума остала неисплаћена председнику и за доцније године, из истих узрока. — Општински одбор, при састављању буџета за прошлу, 1912. годину, по тражењу овога председника, донео је одлуку, да се за председника унесе у општински буџет кредит за исплату ових сто динара неисплаћене плате; тако је та сума најзад унета у буџет, а у примедби буџета је стављено, да се тих сто динара не воде по књизи дуговања. Овај буџет одобрио је Министар Финансија не стављајући никакву примедбу код кредита за исплату председнику сто динара. — Пита се: сме ли рачунополагач да учини овај издатак кад је буџет одобрен, и да ли има бојазни за одговорност због исплате, што се поменута сума није водила по општинској књизи дуговања.

Одговор:

Одобрени буџет општински важи само за ону годину, на коју се односи. С тога се сви буџетски приходи имају прикупити у тој години, а тако исто и сви расходи измити, којима је рок плаћања у дотичној буџетској години. Али, ако по свршетку године ипак остане непокупљених или покупљених а неупотребљених прихода, они се преносе у нов буџет као приход; а остане ли неизмирених издатака, преносе се они у буџет за идућу годину према члану 5. закона о окружним, среским и општинским буџетима. — Према томе, а с погледом на члан 129. закона о општинама (по коме су расходи општински: неизмирени издаци по буџету за раније године, издаци на отплату општинских дугова и интереса, издаци на плате општинског председника и т. д.), општински суд и одбор добро су урадили што су покушавали ранијих година уношење неисплаћене плате председникове у буџет општински, и што су потребан кредит унели у буџет за

прошлу годину. — Како је пак буџетом, који је извршан постао, предвиђена сума за ову исплату, то је благајник могао у току прошле буџетске године, по добивеном налогу, исплатити председнику дужну плату, пошто нема никакве сумње о постојању обавезе општине према председнику за исплату ове заостале плате. Суд и одбор признају обавезу општине, за то су и ангажовали кредит, а наредбодавац за исплату, ако би се са надлежне стране оспоравало председнику право на наплату, могао би одбити захтев председников да му се плата на дугу изда, док не издејствује одлуку надлежне власти о томе, да му општина заоста дугује означену суму и да му је дужна ту суму исплатити. Пошто пак никаква сумња о постојању дуга не постоји, исплата се може извршити и без пресуде. То, што се овај дуг није водио по књигама дуговања општине, није разлог за неисплату, кад нема сумње о постојању дуга и кад је кредит за исплату уношен у буџет још 1904. године па потраживање плате остало неизмирено. — Ваља узети у обзир, да је кредит за тај издатак од сто динара важио само за прошлу 1912. годину, и да се тај издатак у овој буџетској години не може учинити, ако није унет кредит и у буџет за ову 1913. годину, сем ако је случај из става другог члана 6. закона о окружним, среским и општинским буџетима.

* * *

Суд општине луковске актом № 314. од 16. марта ове године упutio је питање овакве садржане:

Услед рата многе куће грађана сагореле су заједно са људском и сточном храном, те су поједине породице остале без куће, под ведрим небом и без хране. На грађане се разрезаје порез и прирез, као и порез на личност. Ову порезу, нарочито порезу на личност, не могу да плате неки порески обвезници. Пита се: кад се већ не може наплата личне порезе извршити, што се нема од куда, треба ли ипак пореске обвезнике задуживати личном порезом, или их личне порезе треба ослободити?

Одговор:

Лични порез плаћа сваки грађанин од 21. године старости. (И

женске, које имају самосталну радњу или приход, плаћају лични порез; но удата жена, чије имање ужива муж, не плаћа никакав па ни лични порез, али је муж дужан да пријави имање своје жене и да плати на њега порез као да је његово, према чему се и његов лични порез одређује.) Лични порез плаћа се с главе на главу по шест динара и на сваки динар непосредне порезе још по пет пара. Где је имање задружно, па стога плаћање непосредног пореза пада само на старешину задруге, ту лични порез пет на сто плаћа старешина задруге а остали задругари плаћају само свој лични порез по шест динара с главе на главу. — Од овога пореза, шест динара с главе на главу, ослобођавају се једино, према члану 74. закона о непосредном порезу: они, који нису пунолетни; они, који пређу шест година живота; страни посланици, консули и њихови чиновници ако нису српски поданици; војници сталнога кадра, погранични стражари и жандарми до наредника закључно; ђаци по школама; судски осуђеници на затвор или робију за све време издржавања осуда, ако је оно дуже од године дана; лица оглашена инвалидским судом за потпуне инвалиде; лица потпуно неспособна за рад, која осталог непосредног пореза плаћају испод двадесет динара годишња; и женскиње којима је једино издржавање удивичка пензија, као и женскиње, које немају самосталне радње и немају већег прихода од пет стотине динара годишње. — Пошто су случајеви, у којима се грађани ослобађају личне порезе лимитативно у закону побројани, значи, да се у сваком другом случају мора вршити задужење и личном порезом. Сасвим је друга ствар, да ли ће се лична пореза моћи, и поред вршених покушаја наплате, наплатити. — Кад постоји који случај из члана 74. закона о непосредном порезу, заинтересовано лице треба молбу за ослобођење од личног пореза да поднесе благовремено са потребним доказима пореском одбору, па ће овај по њој донети своју одлуку и молиоца ослободити задужења личном порезом, ако нађе да томе има места, а своју одлуку послати Министру Финансија на даље решење. Молбе за ослобођење од личног пореза, поднесене после свршеног

разреза пореског, сматрају се као неблагоприятне и шаљу се Министру Финансија, који је надлежан за наређивање ослобођења за наступајућу годину.

* * *

Писар општине деспотовачке актом од 17. фебруара ове године упутио је питање овакве садржине:

Један порезник поднео је суду општинском молбу, да му се изда уверење, како је у тој општини привремено затворена државна а отворена општинска пошта. Молилац таксу није хтео да плати, позивајући се на тачку 11. члана 6. закона о таксама. Пита се: да ли је општински суд дужан да изда молиоцу овакво уверење без наплате таксе?

Одговор:

Уверење о привременом затварању поште државне у неком месту не би требала да издаје општинска власт већ државна, која је наредила или извршила затварање државне поште. Али како свака општина, где нема државне поштанске станице, мора бити у редовном поштанском саобраћају са најближом државном поштанском станицом према члану 123. закона општинама, што значи, да у свакој општини, где нема државне поште мора постојати општинска пошта, и како уверење о постојању општинске поште у једној општини, може као надлежна да изда општинска власт дотичне општине, — то иста општинска власт уверењем, да у општини постоји општинска пошта, тврди било изрично било прећутно, да у тој општини тим самим не постоји државна пошта. Дакле општински суд је надлежан за издавање онаквог уверења, какво је тражио молилац. — Што се тиче питања, да ли молилац треба да плати таксу за то уверење, налазимо, да треба извидети у којој цели и у коме својству тражи ово уверење молилац, па тек по томе одлучити, да ли он мора таксу за уверење платити. По тачки 11. члана 6. закона о таксама од плаћања таксе се ослобођавају писмене представке државних службеника у службеним пословима, признанице и новчана потраживања, која им по закону припадају. Ако постоји који случај из овога законског прописа, онда

то треба констатовати и у самом уверењу, како се за други циљ то уверење без таксе не би могло употребити, јер члан 7. закона о таксама наређује, да се у исправама, сведоцама, уверењима и писменима у опште, кад год се на основу закона о таксама или другог ког закона у нарочитом циљу издају без наплате таксе, увек мора означити, у ком је циљу и коме издана таква исправа, а ако је по тражењу које власти, по чијем и ком тражењу (датум и број акта).

* * *

Деловођа општине славковачке актом од 13. јуна ове године упутио је питање овакве садржине:

Пресудом суда општинског кажњено је једно лице са двадесет и пет динара због дела из § 22. уредбе о механама. Пресуда је извршном постала, јер је ту пресуду одобрио првостепени суд. — Пита се: да ли ову новчану казну треба наплатити у корист општинске касе или у корист државне касе?

Одговор:

Према члану 94. закона о општинама, суд општински има судску власт, у колико је она специјалним законима општинском суду дата, и то: 1. у грађанским споровима по глави првој грађанског судског поступка, и 2. у кривичним предметима за иступна дела по целој трећој части кривичног законика и по полицијској уредби (изузимајући оне одредбе, за које је у самом кривичном закону другојаче наређено). Тако исто и по § 4. а. Полицијске Уредба општински суд извиђа и изриче казне по свима иступним делима изложеним у трећој части кривичног закона. — Како пак уредбу о механама извршује полицијска власт, и како је полицијска власт надлежна да се стара, да поједина наређења из уредбе о механама буду правилно примењена и да се нико о њих не огреши, то се с погледом на поменуте законске прописе из закона о општинама и полицијске уредбе до сада готово редовно тумачила, да општински судови немају права кажњавати грађане за кривице учињене противу одредаба из механске уредбе као прописа специјалнога закона, који није овластио општинске судове за расправу ових ствари. — Према томе општински би суд био нена-

Удлежан за доношење поменуте пресуде због дела из § 22. уредбе о меха-
нама. Сем тога и првостепени суд би
био ненадлежан за разматрање те
пресуде и за решавање по овоме
предмету према §§ 15. и 16. полициске
уредбе, јер овде није била на рас-
прави никаква кривица из треће
части кривичног закона, па да би
разматрајућа власт могао бити прво-
степенни суд. — Под предпоставком,
да је за кажњавање по уредби о
механама надлежна и општинска
власт, општински суд, питање о
томе, у корист које касе, општинске
или државне, треба наплатити ову
новчану казну, ваља расправити
с погледом на ово објашњење: Нов-
чана казна по правилу треба да се
наплаћује у корист државе, дакле
за државну касу. Изузетци од тога
могу бити само тамо, где то закон
изриком допушта, а те изузетке, као
свако одступање од правила, треба
лимитативно тумачити. Поред других
специјалних случајева у којима се
казна наплаћује у корист општинске
касе а не државне, по § 313. кривич-
ног закона казне за иступна дела на-
плаћују се у корист општинске касе,
ако су у првом степену та дела су-
диле општинске власти. Али ово се
наређење свакојачко односи само на
иступна дела из *треће* части кривич-
ног закона, а не и на иступна дела
по специјалним законима, па ма за
суђење био надлежан и општински
суд. Према томе, кад у механској
уредби нема прописа о томе у ко-
рист које касе се врши наплата нов-
чаних казни за дела из те уредбе,
требао би по општем правилу, те
казне наплаћивати у корист др-
жавне касе.

к.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА, КАСАЦИОНОГ СУДА, И ВИШИХ ВЛАСТИ

Један случај тумачења, кад не
треба разрешавати општинске од-
борнике од дужности.

Начелник среза лужничког задр-
жао је од извршења одлуку одбора
општине стрелачке, којом се за вр-
шиоца дужности председника исте оп-
штине одређује млађи по годинама
кмет а не старији, пошто одбор није
извиђао нити рачуна водио о годи-
нама старости тих кметова, који су
писмени били. С тога је општински

одбор понова узео ову ствар у ре-
шавање, па је опет одредио млађег
кмета за вршиоца дужности председ-
ничке, сматрајући, да овако треба
поступати, што старији кмет није
подобан да врши дужност предсе-
дника општинског како треба. На-
челник срески ову другу одборску
одлуку није задржао од извршења,
већ је учинио предлог, да Државни
Савет реши питање о заступању пре-
седника и разреши одбор општински
од дужности на основу члана 149.
закона о општинама, пошто одбор-
ници нису хтели да поступе по за-
конитој наредби среског начелника
као надзорне власти.

Умољен Државни Савет, да поред
питања о заступању председника оп-
штинског реши и питање о раз-
решавању одговорних општинских
одборника, — донео је решење
№ 743/13, да председника општин-
ског треба да заступа према члану
120 у вези са ставом трећим члана
38 закона о општинама старији кмет,
за кога се уверењем грађана, изве-
штајем пореског одељења и изве-
штем самог општинског одбора утвр-
ђује, да је старији по годинама од
онога кмета, кога је општински
одбор за заступника одређивао; сем
тога Државни Савет је решио, да
нема места разрешењу одборника
од дужности на основу члана 149.
закона о општинама са ових раз-
лога: Из тога, што одбор општински
своју другу одлуку није донео у сми-
слу примедба начелника среског,
не може се извести закључак, да
су општински одборници, чије је раз-
решење од дужности тражено, до-
носећи своју другу одлуку, радили
супротно законитој наредби државне
власти. те да би се стога на њих
могао применити пропис члана 149.
закона о општинама, јер, и ако су
одборници, у својој другој одлуци,
одредили млађег кмета за засту-
пника председника своје општине,
знајући да је други кмет старији по
годинама, они ипак нису ишли на-
мерно против примедба начелника
среског, пошто су, ослањајући се
на пропис друге реченице става тре-
ћег члана 38. закона о општинама
могли бити у извињавној заблуди о
томе, да је онај кмет и ако млађи,
подобнији за вршење дужности пре-
седника са разлога, које су они на-
вели у својој одлуци.

а.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Антоније Јанковић, раденик из
Куманова, извршио је дело тешке
телесне повреде на затим побегло.

Антоније је стар 54 године, ра-
ста средњег, косе плаве, по лицу
пегав, пресед.

Денеша начелника среза пожа-
ревачког Бр. 7360.

Живојин Јовановић, из Пањевца,
и његова љубазница **Вукана-Стана**
Н. из Шапца извршили су крађу
па затим побегли.

Живојин је стар 18 година плав,
од одела има на себи чакшире и
гуњ, на глави шубару.

Денеша начелника среза белич-
ког Бр. 1046.

Радивоје Симић, звани „Ма-
трос“, из Жаркова, среза врачар-
ског, осуђеник пожаревачког каз-
неног завода, побегло је са рада
8. тек. месеца. Стар је 26. година,
стаса средњег, косе обрва и очију
црних, брада брнјана, чела великог,
бркова црних.

Акт управе пожарев. каз. завода
Бр. 1593.

Асип Насуфовић „качак“, из
села Преглова округа тетовског,
који је окривљен за убиство Коче
Тоновиха онд., побегло је и палази
се у бегству.

Стар је 24. године, раста сред-
њег, очију шарених, лина округлог,
косе и бркова плавих.

Акт Начелника среза бродског
Бр. 1723.

Јозеф Хас, слуга, проневер, ио је
суму од 12.000 круна, и 15. јуна
ове године побегло незнано где.

Јозеф је рођен у Бечу 1859. го-
дине, високог раста, смеђе косе,
чистог лица, имао је затворено—
зелено сако одело, мекан затворено-
зелен шешир са округлим удубље-
њем; понео је жуту ручну торбу-
покривену сивим платном и са
кајшем везану.

Именовног треба пронаћи, па о
проналаску известити управу ва-
роши Београда с позивом на њен
број 16428. од 30. јуна ове године.

Нестор Горјановић, из Гргетега, котар Ириг, стар 20. година, православно веро, нежењен, месарски помоћник, осуђен због убиства на шест година робије, побегао је из казненог завода у Сремској Митровици 3. јула ове године. Казну би издржао 23. октобра 1917. године.

Нестор је повисоког раста, дугуљастих и здравих образа, кестењасте

косе, чела висока, зелених очију, обичних уста и носа. Нема нарочитих знакова. *Слику* му доносимо.

Ко га пронађе добија 40 круна.

О проналаску извести Уредштво Полициског Гласника.

Вока Ђосић из Сурдука, котар Стара Пазова, стар 20. година, ожењен, земљоделац, високог раста, дугуљастих пуних образа, смеђе косе, висока чела, зелених очију, обичних уста и носа, плавих бркова, без нарочитих знакова, побегао је из казненог завода у Сремској Митровици, где је требао да буде на робији до 7. марта 1915. године због тешке телесне повреде. — Ко га пронађе добија 40. круна.

О проналаску извести Уредштво Полициског Гласника.

ОБЈАВА

Петар Миљковић, из Слатине, среза зајечарског, чију слику из-

носимо, који је решењем Начелства округа тимочког од 25. маја т. г. № 3496 по чл. 9. закона о јавној безбедности позван на предају, није се у остављеном року предао него продужио да самовласно живи, с тога је решењем начелства од данашњег № 4268 на основу чл. 10 закона о јавној безбедности оглашен за хајдука, и свакоме је од данас слободно убити га.

По члану 12. истог закона уцењен је са 500 дин. која ће се сума издати ономе ко га буде ухватио, полицијској власти проказао или га буде убио.

Лични опис. Стар је 18 година, средњег раста; очију жућкасто зелених; косе смеђе; од особених знакова има: на другој и трећој фаланзи средњег прста леве руке, две белеге од посекотине, незнатне величине; два младежа у величини сочива на левој страни врата; младеж величине сочива за 9. см. изнад пупка и за 2. см. у лево од медијане.

Из канцеларије начелства округа тимочког 3. јула 1913 год. № 4268 у Зајечару.

ТРАЖЕ СЕ

Живка жена Тодора Стевановића, шпекуланта из Багрдана, отишла је од своје куће незнано где, раста средњег, плава, на једној руци мали прст не може да исправи.

Депеша начелника среза беличког Бр. 10729.

Војислав син Милосава Н. Мањоловића, из Тропоње, отумарао је од своје куће незнано где.

Стар је 12 година, раста мало дежмекастог. На глави има белегу од убода.

Депеша начелника среза ресавског Бр. 7688.

УХВАЋЕНИ

Лудвиг Лајош-Тот и **Драгутин Митровић** зв. „Мајмунче“ осуђеници пожаревачког казненог завода, чије смо потернице са сликама изнели у

17 броју „Полицијског Гласника“ за ову годину.

Депеша Управе пожаревачког казненог завода Бр 1574.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 6. и 7. јула ове године, непознати лопови, украли су Глиши Станковићу из Лоћшке, једнога коња ждрецца, старог две године, длаке мрко затворене, доратасте, висок 150 см.

Депеша начелника среза беличког Бр. 10760.

Непознати лопови украли су Т. Златановићу из доње Трнове кобилу доратасту, високу 140. с. м. којој је огуљена кожа на грудима и леђима, и упрegli је у једне двоколице са федерима. Двоколице су мале на левом крилу поломљене.

Депеша начелника среза алексиначког Бр. 7469.

МАНГУП СТОКА

У атару онштине Чукаричке, нађен је један мангуп коњ, стар 10 год. длаке доратасте, са жигом К без роваша, висок 150 с. м. репа црног, са дугачком длаком а подкован немачким ковом.

Сопственик треба да се јави начелнику среза врачарског с позивом на његов акт № 7828. од 9. јула ове године.

НЕСТАО

Војислав — Воја Љ. Мићаковић из Вукање, отумарао је. Стар је 15. година, дежмекаст, смеђ, у оделу сељачком.

Акт начелника среза морав. окр. нишког Бр. 8129

НАЗНАЊЕ

Комплети „Полицијског Гласника“ за 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911 и 1912 год., у елегантном тврдом повезу, могу се добити у уредништву по цену од 20 динара за једну годину. Комплети у меком повезу за ове исте године могу се добити по цену од 15 дин. за једну год., или сви укупно за 80 динара.